

pevnost

edice

Michal
Špaček

Skřetí spár

CENA
O NEJLEPŠÍ
FANTASY

Michal Špaček

SKŘETÍ SPÁR

Z černé řeči přeložil a upravil
Michal Špaček

SKŘETÍ SPÁR

(dějiny lehkého pěšího sarku Skřetí spár,
které pro Urlúka Elfounobijce sepsali
Ghark Lučištník a Šarag Poeta
roku 1415 T.v.)

**NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA**

Copyright © Michal Špaček, 2008

Cover © Karel Zeman & Lukáš Tuma, 2008

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2008

ISBN 978-80-87027-70-7

NOC PŘED BITVOU U TYRN GORTHADU (divnochuťák 1415 T.v.)

Už se smrákalo, když sark-turog Urmbag Kladivo dovedl XXXVIII. záložní těžký pěší trark do angmarského tábora. Než došli na přidělené tábořiště, byla už tma. Na okolních kopcích vzplály tisíce ohňů nepřátelských armád. Při pohledu na ohnivý řetěz obklopující angmarský tábor polil Urmbaga ledový pot a skurut zadoufal, že je to z náhlého závanu horkého větru – a nikoliv ze strachu.

Chlapům dal pohov, aby si po celodenním zrychleném pochodu dáchli a uvařili v kotli polévku. Sark-turog však místo odpočinku vyrazil k dúnadanské mohyle, kde rozbil svůj stan skřetí sark-ašag.

Šel pro rozkazy a pokyny na příští den. Myslel si, že jako skurut-hai takový úkon hravě zvládne, a když Morgoth dá, tak se i vysměje snagovskému sark-ašagovi do očí, anebo aspoň zaprotestuje nad nemožnou strategickou situací, do které je ústup z Tyrn Gorthadu dostal. Na přijetí u skřetího šéfa musel čekat, protože před ním stáli skřetí i skurutí sark-alefové. Když se na něj konečně dostalo, byl našťvaný nato-lik, že měl sto chutí snagovskému sark-ašagovi rozmlátit ksicht.

Jenže pak se mu ocitl tváří v tvář. A nejen že ho chuť k násilí opustila a neodvážil se ani protestovat, ale navíc se skřetovi nedokázal ani vysmát. Ne že by nejvyšší velitel nebyl malý jako všichni skřetí. Z jeho osoby však vyzařovalo něco, co obrovitého skurutího hromotluka přinutilo pokleknout do bahna a strachy sklonit hlavu. Nebyla to obava ze skalních obrů sark-ašagovy osobní stráže anebo skřetů a skurutů sark-ašagova doprovodu. Byl to strach z právěho

skrčka, jeho zjizvené, zohyzdžené tváře, širokých ramenou, nebezpečně vyhlížející šavle i nespočetných válečných trofejí, vyvěšených všude okolo. Byl to děsivý pocit, že klečí před opravdovým zabijákem, největším válečníkem své doby a možná celé skřetí historie od Morgothova útěku a Sauronova zmizení.

A tak sark-turog v tichosti a bez protestů přijal sark-ašagovy rozkazy, slíbil, že vyčká příjezdu Vlčího jezdce s dalšími pokyny, v pokleku se odplazil ze stanu a sebedůvěra se mu nevrátila, dokud neopustil sark-ašagův stan a zohavenou dúnadanskou mohylu.

Procházel angmarským ležením, hleděl na nepřátelské ohně po kopcích, poléval ho strach ze zítřejší bitvy, styděl se za své ponížení a hledal příležitost, jak vybit svůj vztek. Konečně našel ohniček, u kterého se ohřívali dva skřeti. Starší skřet popíjel kořalku a cosi drmolil, mladší naslouchal a něco drápal do hliněné tabulky. Oba byli malí a drobní a pro skurutího hromotluka Urbaga by neměli představovat vážného soupeře.

„Co tu sedíte jak buzny, líní snagové?“ okřikl je Urbag. „Proč se nepřipravujete na zítřejší bitvu? Nejste z nepřátelskejch armád podělaný až za ušima?“ Ukázal na západ, na protější břeh Baranduiny, kde tábořila spojená armáda Arthedainu, Lindonu a trpasličích království z Modrých hor, pak k severu na Starý hvozd a Mohylové vrchy, kde planuly ohně armády Cardolanu, a nakonec k východu, odkud přišlo spojené vojsko elfích království Imladris, Lórienu a trpasličí Morie. „Zítra se budete cukat mrtvý v Mandosových síních,“ vycenil na ně krvelačně tesáky.

Ke skurutově velkému překvapení se skřeti nelekli, jen na něj pohlédli – a skurut zjistil, že mají přes rameno velitelskou

šerpu sark-alefů. Podle stříbrných luků starší velel sarku lučištníků, zatímco mladší s tabulkou šéfoval lehkému pěšímu sarku. Urmbag zaklel, jaká ho potkala smůla, a přemýšlel, jak velké porušení subordinace je, když skurutí sark-turog seřve skřetí sark-alefy. V armádě, které velí skřetí sark-ašag.

„Hele, mladej, nech si ty kecy,“ sjel ho lučištnický sark-alef. „My si už ňáký bitvy prožili.“

„A na rozdíl od tebe se, sark-turogu, neflákáme,“ řekl blátošlapský sark-alef, „ale tvoříme dějiny.“

Urmbag si pomyslel, že skřetí mají divné záliby. Pak ho však napadlo, že kdyby o jejich koníček projevil zájem, mohli by zapomenout na porušení subordinace.

„Tvoříte dějiny?“ zeptal se a vytvořil výraz, který podle jeho názoru nejvíce vyjadřoval zvědavost.

„Tvoříme dějiny,“ přikývl pěšácký sark-alef, „společně s Gharkem píšeme pro Urlúka Elfounobijce, potažmo pro potěšení, pobavení i poučení budoucích skřetích generací, historii lehkýho pěšího sarku Skřetí spár.“

„Znáš lehkej pěší sark Skřetí spár, mladej?“ zeptal se sark-alef od lučištníků.

Sark-turog zakroutil hlavou. Ve válce byl dva roky a než minulý měsíc rozkaz Černokněžného krále vyslal trark k jihu, obléhal v rámci Severní armády arthedainskou pevnost Fornost. Protože byl zverbován až po dobytí Amon Sul, neznal Jižní armádu a ani její složení. A už vůbec ne lehké skřetí sarky, kterých bylo u Tyrn Gorthadu třicet a patnáct dalších plundrovalo Cardolan. O každém z nich žvaniví snagové tvrdili, že je slavný, a každý měl potrhle jméno – jako například Skřetí spár.

„Můj sark Skřetí spár,“ zdůraznil dotčeně pěšácký sark-alef, „byl na rozdíl od tvýho záložního trarku,“ ukázal

na Urbagovu velitelskou šerpu s měděnými sekerami, „založenej před válkou. A tady Ghark v něm sloužil od samotného počátku!“ ukázal na velitele lučištníků.

Skurut s překvapením pohlédl na drobného skřeta. Neřekl by, že takový pápěrka mohl přežít šest let krvavé války, která vyprázdnila skřetí a skurutí pevnosti v Mlžných, Železných i Šedých horách.

„A jestlipak víš, sark-turogu, kdo Skřetímu spáru velel přede mnou?“ vycenil tesáky pěšácký sark-alef.

Skurut zakroutil hlavou.

„Náš starej,“ zazubil se blátošlap.

„Starej? To jako sark-ašag?“ ukázal Urbag k velitelskému stanu u dúnadanské mohyly.

„Přesně ten, mladej,“ přikývl velitel lučištníků. „Ale ještě předtím velel Skřetímu spáru Sardug Velikej.“

„Sardug Velikej? Jakej Sardug Velikej?“ stále ještě nechápal skurut.

„Tenhle Sardug Velikej,“ napil se velitel lučištníků z čutory, říhnul a začal vyprávět.

BARAHIROVI PSANCI

(zimák 1408 T.v.)

HLAVNÍ POSTAVY

Černokněžné království Angmar:

Skřeti:

Churgat Skřek – Sardugův pobočník, který na konci ničemu nerozumí

Lugrug Kotva – Sardugův zástupce, který rozmisťuje chlapy

Mardug Zlomený Šíp – mladší sark-turog, který jenom vypadá, jako že se fláká

Sardug Velikej – nejstarší sark-turog, kterému bude nejprve horko a pak zase zima

Surtas – obrovitý osobní strážce Sarduga Velikýho, který toho moc nenamluví

Tugrut – Sardugův trubač, který hraje „Velký byly říše elfů a přece je skřet vyvrátil“

Skuruti:

Targut Strašný – stále se šklebící a nenaložený sark-ašag, o jehož rozkazech se nediskutuje

Horalské knížectví Rhudaur:

Gorlach, Karchalův syn – obrovitý setník, který nemá rád skřety a ukáže se proč

Barahir, Baragund, Belegund, Dagnir, Gorlim a sedm dalších psanců – legendární povstalci, kteří zle zatápí rhudaurskému knížeti

I.

Na první setkání se sark-ašagem Targutem Strašným neměl Sardug Velikej nikdy zapomenout. Toho večera klečel na rozpálené podlaze v sark-ašagově rozpáleném doupěti, potil se nervozitou, třásl strachem a po zádech mu běhal mráz.

Sardug patřil ke skřetům, kteří za Morgotha, Saurona, Černokněžného krále a stovek a tisíců jejich generálů a vojevůdců bojovali po tisíce let a ve spoustě zbytečných a bezvýsledných bitev hynuli po tisících. Jejich tvůrce, nejnadanější z Eruových žáků, a přesto jediný, který se mu protivil, je obdařil věčným životem, ale jen málokterý z nich dokázal

tento dar využít. Sardugovi nemohlo být více jak století, ale i tak patřil spíše k těm starším. Říkal si Velikej, protože byl vysoký a ostatní skřety převyšoval nejméně o hlavu. Byl urostlý a svalnatý, s mohutným klenutým hrudníkem, silnýma rukama a dlouhýma a mrštnýma nohama. Síla a výška však nebyly jediný důvod, proč se mu říkalo Velikej. Ten druhý se táhl na kořistním trpasličím kroužkovém brnění přes pravé rameno k levému boku: černorudá důstojnická šerpa s čtveřicí malých bronzových šavlí – funkcí nejstaršího sark-turoga. Verbíři Černokněžného krále ho zrekrutovali před šedesáti lety, na počátku První velké severní války, a od té doby sloužil Černokněžnému králi bez přestávky. Nebyl moc chytrý a ani moc schopný, ale nikdy se nedral dopředu a při každé mele si dával bacha na hlavu. Díky tomu přežil, a to se v angmarské armádě počítalo.

Jako nejstarší sark-turog byl nejvyšším nižším šéfem, zástupcem velitele sarku, byl schopný velet kterémukoliv z jeho třinácti trarků i několika trarkům zároveň, schopný velet i během samostatných tažení. Když na to přišlo, mohl mít pod sebou i tisíc chlápků a u každého z nich rozhodovat o jejich životě a smrti. A přesto ten den klečel a třásl se o život.

Protože ten druhý byl skurut, jeden z těch, co před osmi lety vyšli z tajných sklepení Carn-dum a od té doby tvořili jádro černokněžnickovy armády. Jmenoval se Targut, říkal si Strašný, ale podřízení mu za zády říkali Ksicht.

Měřil nejméně tolik co člověk, vážil o dvacet, možná třicet liber víc a Sardug mu nesahal ani k spodnímu okraji hrudního pancíře. Byl urostlý, mnohem silnější než jakýkoliv člověk či elf jeho velikosti, na svou váhu mrštný a obratný. Byl oblečený do matného černého brnění, ukovaného trpasličími

otroky, s černým pláštěm s královským znakem přes rameno. Nosil přilbu s lícnicemi a hledím, ale tu si teď sňal, takže kdykoliv se na něj Sardug odvážil pohlédnout, spatřil hlavu bez vlasů a vousů, s mohutnými čelistmi, silnými tesáky a velikou jizvou, vytvářející neměnný, pohrdavý škleb na tváři.

Asi před třemi roky mu nějaký trpaslík rozdrtil sekerou přilbu a lícní kost, vyrazil oko a rozťal tvář. Sekera byla nejspíše kouzelná, protože jizva po zbrani se nezhojila a ve vlhku pravidelně pálila. Felčar, sešívající ránu krátce po bitvě, neměl toho dne jistou ruku, takže nit stáhla obličej ke straně, čímž skurutova tvář navždy získala usměvavý výraz.

Nějaký elf by byl za takový výraz vděčný, jenže Targut neměl smysl pro humor. Hned jak se probral z předoperačního alkoholického opojení, dal felčara i pomocníky popravít. Tím však jizva nesrostla, výraz se nezměnil, a Targut získal svoji přezdívkou. Neměl ji rád, stejně jako neměl rád ty, kteří se mu tak opovážili říkat, a svou nelibost uměl dát najevo. A podřízení jeho nelibost oprávněně respektovali – stejně jako ten, který klečel ve strachu o život u jeho nohou.

Hlavním důvodem respektu totiž nebyl Targutův původ či vzhled, ale jeho hodnost sark-ašaga. Sark-ašag byl hodně velký šéf, velitel hothu – armádního sboru, neomezený vládce desetitisíců skřetů, skurutů, horských obrů i pomocných otrockých jednotek. Targut měl pod sebou nejméně třicet chlápků ve stejném postavení jako Sardug a patnáct v postavení ještě vyšším. A přesto si dal předvolat Sarduga – a to bylo divné.

Hned, jak mu strážný skurut otevřel dveře do sark-ašagova doupěte a Targutův pobočník urychlil kopancem cestu dovnitř, vrhl se Sardug k zemi a od té doby se nepřestal k špinavé

podlaze lísat. Nebyl to okamžitý popud, oddanost přeháněl vědomě a úmyslně – jednak nadřízenému vzdával povinnou úctu, jednak ukazoval, jak bezvýznamným (k popravě nevhodným) sark-ašagovým služebníkem vlastně je.

Skurut si ho nejprve nevšímal. Seděl na dubovém křesle za dubovým stolem, obojím ukradeným ve vydrancované rhudaurské věži, cpal se zrekvírovaným koňským stehnem a zapíjel kořistním trpasličím pivem z kradeného elfího postříbřeného poháru. Žral a chlastal, mlaskal, srkal a funěl.

Po hodně dlouhé chvíli Targut Sarduga zaregistroval a z legrace, veden podivným smyslem pro humor, na něj hodil kost. Sardug skočil kosti do dráhy, přehnaně bolestivě zaúpěl a zaskučel, sark-ašag se zachechtal a při smíchu zkřivil obličej natolik, až se Sardug málem začal smát. Místo toho bolestivě zaúpěl a Targut hodil kost podruhé, potom potřetí, počtvrté, popáté a takhle to šlo dál.

Pak trefil skurut skřeta naposled, dojedl a chvíli bylo ticho, přerušované jen skurutovým mlaskáním a pokřiky sark-halegů sark-ašagovy osobní gardy na chodbě.

„Ty si Sardug?“ zeptal se Targut, když domlaskal a vyplivl zbytky jídla, které se mu v čelistech nepodařilo rozdrtit.

„Ano, nejvyšší,“ zavyl podlézavě skřet. „Sardug Velikej, nejstarší sark-turog lehkého pěšího sarku Krvavejch šavlí.“

Skurut si beze slova nasadil přílbu, povstal a poprvé od doby, co pobočník vkopnul skřeta dovnitř, si svého podřízeného podrobně prohlédl.

„Obyčejná skřetí sviňka,“ pronesl s pohrdáním, dopínaje si brnění. „Takovejch je tu dvanáct do tuctu. Nevim, co na tobě ty moje štábní nicky zrovna viděj...“

Sardug zavyl jako postřelený vlk a na znamení loajality slízl z podlahy prach.

„Ale proti gustu žádnéj dišputát,“ připnul si skurut těžký palcát. „A koneckonců, skřet jako skřet, stejně je to jenom bitevní žrádlo...“

Pak něco zařinčelo a Sardug poznal, že se skurut pohnul a míří směrem k němu. V obavě, co bude dál, sklonil hlavu k zemi a přitiskl se k podlaze. Když řinčení přestalo, skřet zvedl oči a spatřil skurutovy těžké boty jen pár palců od své hlavy. Stáhl jazyk a zaťal zuby – tušil, co bude následovat.

„Tak vstávej, ty sviňko!“ kopl ho sark-ašag okovanou botou do obličeje. „Přestaň se válet v prachu a postav se do pozoru, když s tebou mluví tvůj sark-ašag!“

V jednom jediném okamžiku stál Sardug v pozoru, napjatý jako svíčka.

„Nejvyšší šéfe, Sardug Velikej, nejstarší sark-turog lehkého pěšího sarku Krvavý šavle, připraven k plnění vašich rozkazů!“ zařval podle řádů.

„Ve jménu Krále, pro věčnou slávu Jediného boha Morgotha a jeho nástupce Saurona!“ vykřikl uvozovací formulí přísně tajného rozkazu sark-ašag. „Sark-turogu Sardugu, poslouvej rozkaz Černokněžného krále!“

„Já, sark-turog Sardug, poslouchám rozkaz Černokněžného krále!“ vykřikl Sardug. Sice to v řádech nebylo, ale skřetovi se věta zdála natolik podlézavá, že si ji nemohl odpustit.

Targut okamžik přemýšlel jak reagovat, pak to však nechal být a pokračoval ve formulí: „Tenhle rozkaz je tajnej a určen jen určeným osobám. Ty si určená osoba. Ne tvůj sark-alef, ne tvý podřízený a kromě mě žádnéj jinej tvůj nadřízenej, podřízenej anebo náká tvoje děvka nebo skřet. Jestli něco prokecneš, budeš popravenej, ale eště předtim ti urážnu jazyk. Rozuměl si?“

„Jasně, nejvyšší!“ vykřikl skřet. „Rozkaz je tajnej!“

„Rozkaz je dostatečně jasnej na to, aby ho pochopil i turog a naprostej tupec, a dokonce i taková sviňka, jako si ty. V žádnym případě nad nim nepřemejšlej, vod toho tu sou jiný. Jestli něco nebudeš chápat, tak se neptej, protože nejni nutný, abys to pochopil – na to sou tu jiný. Rozuměl si?“

„Jasně, nejvyšší!“ vykřikl sark-turog. „Rozkaz je jasnej – na nic se neptat. Vod přemejšlení tu sou jiný!“

„Jestli něco spleteš, uříznu ti uši. Jestli něco zkazíš, uříznu ti ruce. Jestli se něčeho lekneš a kvůli tomu se celá akce podělá, uříznu ti nohy. V každym případě budeš popravenej. Rozuměl si?“

I tomu skřet rozuměl. A rozuměl i dalším věcem, které mu sark-ašag ten večer nařídil, přesně tak, jak sark-ašagovy štábní nicky předpokládaly. Byl večer, v sark-ašagově doupěti bylo dusno a horko. Ten rok však přišla zima dříve, venku padal sníh, mrzlo, a začínalo jít do tuhého.

II.

Byla taková zima, že lidem přimrzalo brnění k holé kůži, horským obrům odpadávaly kousky kůže z těla a hlupáci, kteří si do feldflašek lili vodu, v nich ráno nalézali led. Sněhu napadlo až nebezpečně moc a ani vichr z Mlžných hor nedělal lidem dobře.

Takže je nejlepší počasí, jaký si skřet může pro záškodnickou akci přát, pomyslel si Sardug Velikej napůl vážně a napůl vtipně, a aby z jeho ostrovtipu měli něco i podřízení, klepl šavlí do zasněžené větve před sebou.

Zmrzlá větev se zlomila, spadla na hlavu skřetovi stojícímu pod ní, přičemž mu mezerou mezi přílbou a límcem kožené kazajky spadl sníh za krk. Skřet sebou trhl, zuřivě

praštil větví na zem, a aby dostal studený sníh z holé kůže pryč, rozskákal se jako postřelený zajíc. Byl by začal i nadávat, ale včas si uvědomil, kdo za ním stojí, a moudře držel hubu.

„Šéfe, tady to je!“ vykřikl někdo vpředu.

Konečně, už sem si myslel, že z toho zakořením a vyrostu, pomyslel si nejstarší sark-turog.

Pravda byla, že ho věčné čekání a trmácení už začínalo unavovat. Akce se vedla na rhudaurském, tedy spojeneckém území, byla tajná a vůbec nikdo se nesměl dovědět, že za ní stojí skřeti. Vyfasovali bílé maskovací pláště, které měli zakázáno špinit nebo označovat, jedinou povolenou pochodovou formací byl zástup, oddíl odložil všechny sarkové znaky a navíc měl zakázáno devastovat přírodu.

Vpředu i vzadu táhli stopaři a zvědové, kteří se jediní mohli roztáhnout do rojnice a pročesávat kraj. Protože bylo zakázáno loupit, pálit, drancovat i bojovat, museli při každém náznaku nepřítele zastavit a vyčkat, až nebezpečí pomine. Tím se tempo postupu zpomalilo, dokonce i tehdy, když táhli bez přestávky ve dne v noci. Bylo pochopitelné, že to v nich budilo zlost, vztek a nervozitu.

„Šéfe, tady to je!“ vykřikl zvěd podruhé, aby měl jistotu, že ho Sardug slyšel.

„Slyším, nejsem hluchej!“ odpověděl dost popuzeně Sardug a s osobním strážcem Surtašem a trubačem Tugrutem vyrazili dopředu tak razantně, že skřeti před nimi, zákaz nezákaz, uskakovali do závějí. A udělali dobře, vyhnuli se pěkně drsné kletbě nebo pořádné herdě do zad, protože Sardug byl rozčilený a život pod jeho velením nebyl žádné peříčko. Sardug Velikej z něj dovedl udělat pěkně těžký balvan.

III.

Mardug, skřet, který předtím vykřikl dvakrát, si při pohledu na prodírajícího se Sarduga, obrovitého Surtaše a Tugruta s trubkou potají zhnuseně odplivl, ale aby šéf plivanec neviděl, zašlápl ho urychleně do sněhu.

Stejně jako všichni skřetí zvědové a pátrači byl i jejich velitel, mladší sark-turog Mardug Zlomený Šíp, drobné postavy, s dlouhýma rukama, s velkými nozdrami v placatém nose, malou tlamou a protáhlýma zešíkmenýma očima. Stejně jako všichni zvědové byl i on přes svůj vzhled neobyčejně mrštný a rychlý, přes rameno nosil krátký rohovinový luk, na zádech toulec a místo pěšácké skřetí šavle měl u pasu dlouhý zakřivený nůž. Na hlavě nosil čapku, do níž si jako zkušený zvěd zarazil pero z velkého orla, kterého sundal minulé léto při špehování nad Mlžnými horami. Podobně jako všichni pátrači i on nosil maskovací plášť, ale protože pro tuhle akci fasovali plášť všichni, nebyl znak jeho profese až tak moc nápadný.

Jako všichni zvědové rekrutující se z nížin či lesů ani Mardug neměl zimu příliš v lásce. Hlavně proto, že stopaři pro lepší souznění se zemí vždycky chodí bosi, a i když jsou proti mrazu relativně odolní, zmrzlá noha je zmrzlá noha, o tom není žádná.

A stejně jako každý pátrač neměl Mardug rád blátošlapské šěfy, a už vůbec ne náfuku Sarduga.

Jenže rozkaz je rozkaz, a když mu velkej šéf přikáže, aby do takové zimy šel, tak do takové zimy také půjde, i kdyby mu mělo velet deset Sardugů. Proto s předstíranou pokorou čekal na šéfa a málem mu líbal těžké křusky, zatímco jeho zvědi mizeli v lese na druhé straně cesty, jako by v liduprázdném terénu bylo něco podezřelého.

Sardug přisupěl, odstrčil Marduga stranou a rozhlédl se.

„Tohle má být vono?“ pronesl s pohrdáním.

„Jo, šéfe, přesně tak,“ přikývl zvěd, „to je jediná spojnice mezi támhle tím lesem a tamtou vesnicí,“ ukázal. „Každej, kdo se chce dostat tam anebo zpět, musí tudy projet. Jinudy to nejde. Cesta se tu lomí do oblouku a z jednoho konce úžlabiny nejní vidět na druhéj. Svahy tu sou vysoký, takže kdokoliv se bude těžko dostávat nahoru. Naproti tomu dostat se dolů už takovej problém nejní. Kdybyste hledal ňáký místo pro přepad, nenajdete lepší. My sami sme tu předloni dostali kupeckýho dědka.“

„No jo,“ ohradil se Sardug, „jenže nezapomeň, že dneska nemáme spadeno na kupeckýho dědka!“

Mardug neodpověděl, ale Sardug ani odpověď nečekal. Upřímně řečeno ohradil se jenom proto, aby ostatní nepodlehli dojmu, že Mardugovi nadřžuje. Protože ať si o tom flákači myslel cokoliv, místo pro přepad uměl vybrat dobře. A když úžlabinu uzavře padajícími stromy, ty parchanti z pasti neuniknou!

„A nemůže to k vesnici vzít někdo lesem?“ zeptal se pro jistotu.

„Sám ste, šéfe, poznal, jak těžko se lesem v týhle zimě de. Pěší by to možná za pár hodin prošel, ale vy ste říkal, že maj koně a budou pospíchat. A pro takový je jediná možná cesta tudy.“

„Přesvědčil si mě,“ přikývl nejstarší sark-turog. „Máš na chvíli pohov!“ propustil ho.

Mardug se předpisově uklonil, a než si to šéf rozmyslí, rychle zmizel ze Sardugova dohledu.

Ten ho chvíli pozoroval, ještě jednou prohlédl terén a obrátil se k pobočníkům.

„Ty,“ ukázal na Lugruga Kotvu, „rozmístíš chlapy.“ „A ty,“ řekl Churgatu Skřekovi, „skočíš pro toho rhudaurského šaška!“

Oba skřeti přikývli a rychle zmizeli dřív, než si Sardug stačil vymyslet něco dalšího. Tak jim Sardug věnoval už jenom jednu poznámku.

„A ne abyste se ulejvali!“ zakřičel na ně. „Jeden takovej mizera, jako je Zlomenej Šíp, na můj oddíl úplně stačí!“

IV.

Rhudaurský šašek byl obrovitý horal v ocelové přilbici, nýty zpevněném koženém brnění s bronzovým znakem rhudaurských knížecích vojsk na prsou, mečem u boku a těžkým velitelským palcátem v ruce. V medvědím kožichu působil mezi malými, bíle oblečenými skřety jako pěst na oko. Bylo na něm vidět, že si je toho vědom a že mu to nevadí.

Jmenoval se Gorlach, Karchalův syn, byl hodností setník a byl tu jen proto, že mu to hejtman nařídil. Jemu osobně se skřeti nelíbili, nikdy od nich nic nechtěl a ještě před čtrnácti dny si myslel, že chtít nebude. Jenže rozkaz je rozkaz a on ho musel splnit, i kdyby měl zvracet.

„Morgoth tě provázej, věrný spojenče!“ vyšel mu vstříc se strojeným šklebem skřetí důstojník, následován větším skřetem a trubačem s trubkou.

„I tebe, zmrde,“ pozdravil ho setník.

Když prohodili pár dalších frází, řekl si Sardug, že formalit bylo dost, a přešel rovnou k věci.

„Takže v támhleto lese teda ty parchanti sou?“

„Správně,“ přikývl horal. „Podle našich zvědů tam mají opevněnou tvrz, stáje a zásoby nejmíň na deset let.“

„A sou to určitě voni, nejni to náká jiná banda?“

„Určitě ne. Podle stop i podle toho, co říkají vesničané, se určitě jedná o Barahirovu bandu. Tak jim říkáme my, oni si říkají Barahirovi psanci – podle těch hrdinů z dúnadanskejch legend. Znáš povídačku o těch dvanácti statečných, jak žili v Hithlumu, co už není, zatápěli panu Morgothovi a byl mezi nima i Beren, kterej si vzal tu elfí děvku a za svatební dar pro jejího fotra čmajznul silmaril?“

„Ale ten Barahir, co je vede teď, samozřejmě nemá s tím původním Barahirem nic společnýho,“ poznamenal Sardug, ačkoliv odpověď znal od sark-ašaga předem.

„Podle mýho přesvědčení ne. Tamten Barahir žil před dlouhou dobou a skřeti ho zkrouhli, stejně jako deset dalších, a Morgoth to nakonec natřel i Berenovi. Není přece možný, aby někdo přežil vlastní smrt. Pokud...“ zmlkl náhle setník.

„Pokud co?“

„Pokud to nejsou přízraky,“ dodal tiše horal.

„Ale to je taková blbost,“ řekl Sardug, „že tomu určitě nikdo nevěří.“

„Vypadají jako oni, mluví jako oni, jmenují se jako oni,“ pokrčil rameny Gorlach. „Mají Barahira, Baragunda, Belegunda i práskače Gorlima. A je jich dvanáct.“

„Jak můžete vědět, že vypadají jako oni?“ namítl Sardug. „V povídačkách nejni popsany, jak přesně vypadali!“

„Podle očitých svědků je jejich zbroj podobná té ze starých dúnadanskejch obrazů. A mluvěj jazykem dúnadanskejch legend, který znaj lidi z dúnadanskej řečiček a povídaček...“

„Pokud de vo brnění, může bejt elfský, mezi Dúnadanama sou lidi, kteří se strojej, jako by čas neutíkal, a podle jazyka to můžou bejt Dúnadané sami,“ řekl Sardug.

„Podívej, veliteli, mě o tom přesvědčovat nemusíš,“ ohradil se setník, „já tomu nevěřim. Podle mě to sou prachsprostý

banditi, který překázej knížecí moci, vokrádaj výběrčí daní, vražděj knížecí posly a zabijou každého, kdo je jim proti srsti. Problém je v tom, že tomu věřej dúnadanský vesničani, viděj v nich zachránce a spasitele, a věří jich tomu zbytečně moc.“

„Kolik?“ zeptal se Sardug, i když odpověď znal předem.

„Lidé v támhle té vesnici,“ ukázal Gorlach, „v támhle té, tam za kopcem, a také ve vsích podél řeky...“

„Ale to je pěkná rebelie!“ vyjekl nejstarší sark-turog.

„Dalo by se to tak říct,“ přisvědčil setník. „Šíří se to rychle, dost těžko zastavuje, a ještě hůř zvládá.“

„Říkal si, veliteli, že tomu věřej vesničani. Ale věřej tomu i jiní?“ zeptal se záludně Sardug a ještě horala popíchl: „Například vojsko?“

„Myslíš si, veliteli,“ kousl setník do pěkně kyselého jablka nejlíp, jak mohl, „že kdyby tím vojsko nasáklé nebylo, že by můj kníže žádal tvýho krále o pomoc?“

„No jo, no,“ zakřenil se skřet, „vono se těžko bojuje s někým, vo kterým se věří, že je to přízrak...“

Setník nereagoval a Sardug ani odpověď nečekal.

Nevěřil, že se jedná o duchy, byl skřet, a ti na dúnadanské pohádky nevěří. A i kdyby to byli duchové, sark-ašag mu jasně říkal: „Kromě Devítky, Černokněžného krále, Morgotha, Saurona a mě nejni na světě bytost, který by skřetí šavle nemohla ublížit!“

„Svůj úkol znáš?“ zeptal Sardug setníka po chvíli přemýšlení.

„Znám,“ přikývl horal. „Přepadneme, ztrestáme a zapálíme tu dúnadanskou vesnici!“

„Ale musí to bejt pořádněj fajrák,“ opakoval skřet sark-ašagova slova. „Kouř musí bejt vidět až zdaleka.“

„Myslím, že tenhle úkol moji chlapi zvládnou,“ ušklíbl se horal.

„Barahirova banda ten kouř zblejskne, domákne se, že se něco děje, sednou na koně a pojedou do vesnice. No a tady v tý zatačce je budeme čekat my, abychom si to s nima vyřídili. Plán jednoduchej a jasnej jakoacka.“

„Co když je nezastavíte? Co když je nepobijete a oni nás napadnou?“ řekl nedůvěřivě setník.

„Tak tohodle jedinýho bych se nebál,“ zazubil se skřet. „Mám dva trarky pěchoty, čtyři grarky lučištníků a dva grarky zvěďů, dohromady skoro tři stovky chlápků. Moji chlapi mě poslouchaj na slovo, na lidský přízraky nevěřej a udělej všechno, co jim řeknu. Mám přesilu pětadvacet ku jednomu, a to zabije jakejkoliv přízrak. A i kdyby jich pár prošlo, kolik lidí máš ty?“

„I se mnou šestadvacet.“

„Tak to na dva přízraky stačí,“ zachechtal se Sardug. „Nebo snad ne?“

Setník se neusmál, příliš Sardugovi nevěřil. Ale skřet věděl své a horal ho jen zbytečně zdržoval. Rychle se s ním rozloučil, počkal, až zmizí z dohledu, zavolał si Marduga a skupina přikročila k posledním přípravám.

V.

Za pár hodin bylo všechno připraveno. Skřeti se skrývali v úkrytech a norách po obou stranách cesty, stromy na začátku i konci úžlabiny byly naříznuty a připraveny ke svrhnutí. Mardugovi zvědi se celému úseku snažili dodat zdání, že se nic nestalo, nikdo tu nebyl, není a nebude. Pak se Sardug postavil doprostřed cesty a všechny seřval, aby drželi tlamy a nemluvili, dokud jim k tomu nedá rozkaz. Řekl jim,

aby nepodnikali nic, dokud nedá signál k útoku výkřikem „Sardug!“, načež Tugrut zahraje „Velký byly říše elfů, a přece je skřet vyvrátil“. Jestli zařve anebo zahraje někdo jiný, nedožije večera. Jestli bude někdo žvanit, nedožije večera. Jestli se někdo hne, kýchne nebo udělá cokoliv, co Sardug zakázal, a nebude k tomu mít povolení, nedožije večera. Jestli bude někdo v boji srab, zdrhne nebo při útoku zůstane pozadu, nedožije večera. Pak vydal několik dalších nařízení, několikrát zaklel a zanedával, a důstojně se odebral do úkrytu. Stopaři zametli stopy, zmizeli v houští a na cestě byl náhle klid.

Bylo ledové zimní odpoledne, z hor vál studený vítr a ve vesnici několik mil od úžlabiny stoupal k obloze hustý černý kouř.

VI.

Vesnice padla téměř bez odporu.

Setník ji dal obklíčit a jeho muži do ní vtrhli ze tří stran. Nejprve zajali a popravili ty, kteří se jim postavili se zbraní v ruce. Pak zatkli a popravil ty, kteří remcali a nadávali. Asi pět nebo šest buranů dostalo zaječí úmysly, všechny je však pochytili a Gorlach je dal svázat.

Zajatci leželi tváří ve sněhu uprostřed vesnice, ostatní vesničané pobíhali okolo, někteří bědovali, jiní plakali, a zbytek beze slov přihlížel, jak vybraní vojáci připravují pochodně.

„Oheň!“ zakřičel Gorlach a podřízení poslechli.

Vrhli pochodně a z doškových střech vytryskly plameny. Lidé se rozkřičeli a horalé měli co dělat, aby je udrželi na místě. Kdesi v zapáleném chlévě zoufale zabučela kráva.

„Takhle kníže trestá neposlušnost!“ prohlásil Gorlach nahlas a zřetelně. „Nikdo neunikne trestu, a to platí pro všechny vzbouřence!“

Pár vesničanů prorazilo kordon a rozběhlo se k stavením. V lepším případě je horalé odtáhli na shromaždiště, v horším zmlátili a nechali ležet. Několik jich zabili a mrtvé hodili do plamenů.

Setníkovi v medvědímu kožichu začínalo být příjemné teplo.

VII.

Někde v dáli zazvonila podkova a skřeti zaslechli dusot koňských kopyt.

„To sou voni, šéfe,“ zašeptal Churgat Skřek.

„Psst,“ okřikl ho velitel zvědů a Skřek, ač služebně starší, Marduga poslechl.

Dusot se přiblížil a trojice jezdců projela zadní uzávěrou.

Skřek sevřel křečovitě šavli a instinktivně se přikrčil. Mardug vytáhl z toulce otrávený šíp a neslyšně natáhl tětivu. Lučištníci a zvědi po obou stranách cesty udělali totéž.

Dusot zesílil a jezdci byli tu.

„U Morgotha,“ zaklel tiše Sardug.

Kašlal na lidské legendy a z elfích povídaček měl neskonalou bžundu. Když se však díval na jezdce a spatřil jejich koně, zbraně a zbroj, připadal si náhle, jako by se propadl časem do Velkých roků, kdy Morgoth chodil po zemi, balrogové se nemuseli skrývat a skřeti ovládali svět. Do doby, kdy elfové byli štvanci a lidé jen parta tuláků bez domova, s krátkou minulostí, těžkou přítomností a pochybnou budoucností.

Cítil, jak se v něm něco probouzí a jeho síla roste, mozek zaplavila vlna bojového nadšení, chtělo se mu zabíjet, rvát a ničit, a měl co dělat, aby touhu potlačil.

Trvalo to jen okamžik, pak jezdci projeli kolem a dosáhli přední uzávěry.

Velitelé trarků, lučištnických a stopařských oddílů, Mardug, Skřek i Kotva s napětím očekávali rozkaz.

Sardug však mlčel.

Dusot kopyt zmizel v dáli a důstojníci se obrátili na svého velitele s nevyslovenou otázkou.

„To byl jen předvoj,“ zašeptal Sardug.

VIII.

Kráva vyrazila dveře chléva a bučíc bolestí pobíhala s hořící srstí mezi rozjařenými horaly. Ostatní dobytek takové štěstí neměl, padající trámy hořících stavení ho srážely k zemi a horký vzduch naplnil zápach spáleného masa.

Ve vesnici pomalu tál sníh. Zpocený setník procházel liduprázdnými uličkami a s pochodní v ruce šířil plameny a zkázu.

„Smilování, pro Erua a Valar, smilování, pane,“ vrhla se mu k nohám nějaká stará žena.

Napadlo ho, kde se tady vzala a proč nestojí na shromaždišti. Chvilí přemýšlel, jestli ji má zabít, ale pak si řekl, že nestojí za tu námahu.

„Nevěřím ve tvé bohy,“ odkopl ji stranou.

Žena se nedala a chytla ho znovu.

„Prosím,“ líkala se mu k nohám jak zbabělý pes. „Milost!“

Neměl pro ni žádnou milost a žádné slitování, stejně jako dúnadanští Ragnorovi kopiníci neměli slitování pro jeho ženu i děti, když je upálili v Morgothově chrámu.

„Mlč, ženská!“ kopl ji do obličeje. „Buď ráda, že jsi naživu!“

Cosí pod jeho nohou prasklo a na špičce boty se objevila krev.

Žena zasténala a přestala prosit. Utichl i pláč. Setník ji ještě jednou kopl a pak ji nechal ležet.

Chvíli to vypadalo, že omdlela, ztratila vědomí a dá mu pokoj. Pak se náhle probírala.

„Proklínám vás,“ vykřikla. „Kéž byste všichni chcipli a pobili vás Barahirovi psanci!“

„Drž hubu,“ zařval a kopl ji ze všech sil. „Drž hubu!“

Křičel a kopal, dokud se byla schopna hýbat, a kopal, i když se hýbat přestala. Byl by ji mlátil ještě dlouho, kdyby hlídka u cesty nezačala varovně řvát.

Trvalo mu chvíli, než pochopil, co se děje, a tasil zbraň.

„Za mnou!“ zakřičel, rozběhl se ke kraji vesnice a jeho muži s ním.

Když se objevili tři jezdci, pomyslel si, že Sardug je ukecaný blbec. Když jich bylo šest, řekl si, že skřet je pěkný vůl a slibuje, co nedokáže splnit. Jenže pak už byli jezdci všude, divocí a rozzuření, a bylo jich dvanáct.

IX.

Pobili je všechny, nešetřili nikoho. Bylo jich jen dvanáct a nepřátel přes dvacet, ale oni byli Barahirovi psanci, jízdní, a stálo při nich překvapení a strach, který vzbudili. Na rozdíl od předchozích srážek však proti nim stáli horalští vojáci, připravení bojovat i zemřít.

Padl Belegund i jeho bratr Baragund, umíral Dagnir, těžce zraněn byl Gorlim, a z ostatních nebyl jediný, kdo by v boji neutrpěl nějaký šrám. Horalé se bránili dlouho, nejdéle ti okolo velitele, a boj psance vyčerpal. Znaven byl i Barahir sám, ale i když ho muži a vesničané prosili, přemluvit se nenechal – do večera museli být zpátky v tvrzi.

Nejen proto, že dva byli mrtví a dva těžce zranění, legenda porušena a síly musely být doplněny. Také proto, že kde se objevili vojáci, mohly se každou chvíli objevit i jejich posily.